Jaargang 116. Woensdag, 18 Maart 1857. No. 33.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Gasfabrijk.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen bij deze, ter voldoening aan art. 54 der Gemeentewet, ter openbare kennis, dat de **RAADSCOMMISSIE** voor de **GASFABRIJK** is samengesteld uit de Heeren:

Jhr. Mr. H. J. TRIP, *Voorzitter.*
Mr. W. DE SITTER,
W. J. ROELFSEMA,
E. DOMMERING,
J. MEIJER. } *Leden.*

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunne GECOMMITTEERDE, bij enkele Inschrijving aan te besteden:

Het maken van eene **HOUTEN BRUG** ter **vervanging** van den **Steenen boog** over het Zuiderdiep voor de Haddingestraat, en het **opmetselen** van een **gedeelte WALMUUR** aldaar, met de **leverantie** van alle daartoe benoodigde **MATERIALEN.**

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIJKAGE op het Raadhuis.

Aanwijs in loco DONDERDAG den 19den Maart 1857, des morgens te tien uur.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op ZATURDAG den 21sten Maart 1857 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op MAANDAG den 23sten Maart 1857, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 7 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 10den Maart 1857, executoir en invorderbaar verklaard 3de kwartaals KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar 18$\frac{56}{57}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45, § 1 der wet op de Personele Belasting van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld Kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 17 Maart 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

Patenten.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende PATENTPLIGTIGE Ingezetenen dezer Gemeente, dat door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 12den Maart 1857, het derde kwartaals KOHIER van **PATENTREGT** over het dienstjaar 18$\frac{56}{57}$, is *executoir* verklaard, welk Kohier op heden ter invordering aan den Heer ONTVANGER dezer Gemeente is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen; zullende diegenen, welke zich in de aanslagen van het regt van PATENT bezwaard mogten achten, bevoegd zijn hunne reclames binnen drie maanden na dagteekening dezer in te dienen, overeenkomstig het voorschrift der Wet van den 21sten Mei 1819, en wel zoodanig, dat hunne Adressen, ofschoon aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER, wonende te *Groningen.*

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op heden in de Gemeente worden afgelezen, en ter gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan te *Groningen* den 17 Maart 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

De **VOORJAARSVERGADERING der Commissie van Onderwijs** in de Provincie *Groningen*, ter afneming van **RANG-EXAMENS**, zal gehouden worden in het CONCERTHUIS, op WOENSDAG en DONDERDAG den 15den en 16den April, van des morgens te acht uur af. Die zich dan willen laten EXAMINEREN, gelieven hunne Geboorteacte, een Getuigschrift van goed zedelijk gedrag en, zoo zij vroeger een Rang behaald hebben, de Acte daarvan, *franco* in te zenden vóór den 1sten April, aan den Schoolopziener van hun District.

Op DINGSDAG den 14den April, te 10 uur, zal tevens in het CONCERTHUIS het Examen worden afgenomen van hen, die de KWEEKSCHOOL VOOR SCHOOLONDERWIJZERS van het Departement *Groningen* der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, wenschen te bezoeken. Dit Examen is voor allerlei Jongelieden bestemd, die 14 of meer jaren oud dáár wenschen te komen. Een vergelijkend Examen is het tevens voor zulke Jongelieden van het platteland dezer Provincie, die eene der zes Beursen van *f* 100 willen bekomen, door de Provinciale Staten toegestaan. Deze laatsten moeten 18 of meer jaren oud zijn en den derden Schoolonderwijzersrang bezitten; tevens moeten zij een Getuigschrift van den Burgemeester hunner woonplaats inzenden, dat zij zoodanig eene Beurs behoeven, om de School te kunnen bezoeken.

Allen, die dit Examen willen afleggen, moeten mede hun Geboorteacte en een Getuigschrift van goed zedelijk gedrag inzenden, *franko* voor den 1sten April 1857, aan den Schoolopziener van hun District.

GRONINGEN, 14 Maart 1857.

De Secretaris der Commissie van Onderwijs en der Kweekschool:
P. HOFSTEDE DE GROOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

De berigten loopen thans uit Hongkong van den 30sten Januarij. Zij duiden geene wezenlijke verandering in den staat der zaken aan. — Op den 18den hadden de Chinezen van Canton, ten getale van nagenoeg 10,000 man, een geduchten aanval op het fort Dutch Folly gewaagd, doch werden afgeslagen, waarop de Britsche admiraal *Seymour* uit dit fort, alsmede met het stoomschip *Niger*, de stad bombardeerde en de voorsteden ten westen en zuidoosten der stad in de asch legde. Den volgenden morgen ontruimde hij echter het fort en trok naar dat van Teete Tum, waar hij tot op ontvangst van den volgenden post zijn hoofdkwartier zoude vestigen. — In Whampoa zijn, nadat de plaats door de vreemdelingen was ontruimd, de dokken en alle verdere bezittingen der buitenlanders door de Chinezen vernield. — In Amoy zijn wel nog geene onlusten voorgevallen, doch men was niet zonder bezorgheid, dewijl de Chinezen batterijen aanlegden, zoo zij zeiden tot afweer en verdediging, wanneer de Engelschen hunne operatiën zoover mogten uitbreiden. — De Europesche bevolking van Hongkong verkeerde in bestendigen angst, daar zij de diensten en de levensmiddelen van de Chinezen niet konde missen en vreesde door hen vergiftigd te worden. Tot afwering van dat gevaar werden uiterst strenge maatregelen genomen; zoo hadden tien Chinezen, wegens eenen toeleg om Europeanen te vergiftigen, de doodstraf ondergaan.

— Het maandelijks te Londen verschijnende tijdschrift der statistieke vereeniging behelst in zijn jongste nommer een van sir *John Bowring* afkomstig artikel over China, gedagteekend van den 13den Julij 1855. Ofschoon dus niet in verband staande met de latere verwikkelingen, wekt dat artikel toch veler belangstelling, gelijk over 't geheel al wat tegenwoordig van China en de Chinezen bekend wordt meer dan vroeger de aandacht tot zich trekt. De Chinezen en de toestand des lands worden daarbij in geen zeer gunstig licht gesteld. Een karakteristieke trek is de overbevolking van China. Het vasteland is niet voldoende om de 350 à 400 millioen inwoners huisvesting te verleenen; daarom slaan velen hunne woning op het water op. Volgens sir *John Bowring* kan men aannemen, dat alleen te Canton niet minder dan 300,000 menschen op het water leven, omdat er op het land geen plaats meer voor hen is. Hand in hand met de overbevolking gaat de kindermoord, die letterlijk stelselmatig gepleegd wordt, en de geringschatting van het menschelijk leven. Dikwijls heeft sir *Bowring* een lijk onder eene speeltafel zien liggen, en bij het binnentreden eener woning een ontzield menschelijk ligchaam op den drempel vinden liggen.

Er zal dus nog al vrij wat te doen zijn om dit volk de beschaving van Europa te doen deelachtig werden en het Christendom er meerderen ingang te doen vinden. De zendelingen alleen kunnen slechts zeer langzaam vorderen. Uit dit oogpunt beschouwd, kan de nu aangevangen oorlog, in weerwil van het vele menschenbloed dat reeds gestort is en welligt nog zal stroomen, een middel worden in de hand der Voorzienigheid om het Hemelsche rijk te brengen tot de kennis des lichts.

RUSLAND.

De tegenwoordige Keizer van Rusland toont bij voortduring zich de groote verpligtingen bewust te zijn, die hem als het hoofd van een groot maar nog op verre na niet ontwikkeld volk zijn opgelegd. Van den vroegen morgen tot den laten avond is Keizer *Alexander* werkzaam om de belangen des lands te bevorderen. Zelfs te midden der week voor de groote vasten, welke door alle standen in Rusland nagenoeg uitsluitend aan feesten en uitspanningen gewijd wordt, arbeidde hij dagelijks met zijne ministers en hield zich, gelijk altijd, zelfs tot in kleine bijzonderheden, met de belangen van zijn rijk bezig. Echter doet hij nooit iets met overijling, en paart steeds de grootste kalmte met de onvermoeidste werkzaamheid.

— Een te Londen ontvangen dépêche uit Petersburg houdt het berigt in, dat Keizer *Alexander* stellig naar Parijs en Italië zal vertrekken. Gedurende zijne afwezigheid zal het rijk door een raad van regentschap worden bestuurd.

— Naar aanleiding van bijzondere berigten uit Petersburg wordt medegedeeld, dat de goede verstandhouding tusschen de Russische regering en het hof van Rome thans op eene zeer merkbare wijze verbetert. Als een afdoend bewijs hiervan kan, volgens dat blad, strekken, dat den minister, vorst *Gortschakoff*, dezer dagen van wege den Paus eene zeer hooge onderscheiding is te beurt gevallen, vermits het hoofd der Katholijke kerk heeft goedgevonden dien bewindsman het grootkruis der Piusorde te verleenen. Deze ridderorde is ingesteld door den tegenwoordigen Paus *Pius IX*, in de eerste dagen na zijne verheffing tot de hoogste kerkelijke waardigheid, ter nagedachtenis van zijnen voorganger *Pius IV*, en bestaat slechts uit twee graden. Aan den eersten graad, of het grootkruis, is de erfelijke adelijke rang verbonden; aan den tweeden graad de persoonlijke adel.

— De dagbladen spreken veel van eene betreurenswaardige gebeurtenis, welke onlangs te Moskou heeft plaats gehad. Laatstgemelde stad ademt nog altijd een echt Moskovitischen geest en vertegenwoordigt daardoor het verleden; Petersburg daarentegen is meer een Europesche stad, zij huldigt den vooruitgang en belooft veel voor de toekomst. Van daar dat er tusschen beide steden veel jaloezij en naijver heerscht.

Eenigen tijd geleden had een professor aan de universiteit te Moskou, de heer *Scheveroff*, een man van de oud-Russische partij, een hevig dispuut met den graaf *Brobensky*, een meer Europeeschgezinde. De woordenwisseling was hevig, van algemeene zaken daalde zij tot persoonlijke af, zoo dat de graaf den professor allerlei beleedigende taal toevoegde, welke laatste, zijn toorn niet meester, den graaf in het aangezigt sloeg. Deze, die buitengemeen sterk was, zette hem dat duur betaald, hij wierp hem onder den voet en bragt hem verscheidene wonden toe.

De graaf is naar zijne landgoederen verbannen.

Het opmerkelijkste van dat geval is, dat een eenvoudig geleerde een aanval heeft durven wagen op een groot heer, — iets ongehoords in Rusland, en dat ten bewijze strekt, dat eene zekere klasse van lieden, welke zich tot heden zeer onderworpen en onderdanig zich gedroeg, zich aan dien toestand ontworsteld heeft.

TURKIJE.

De Porte heeft eene wet op de drukpers uitgevaardigd. De oprigting van drukkerijen en lithografische inrigtingen zal vooraf door de Porte moeten worden goedgekeurd. Van alle drukwerken moet een exemplaar ter beoordeeling aan den raad van onderwijs worden toegezonden; nadruk is verboden.

SPANJE.

Een gelastigde van de Mexicaansche regering is te Madrid aangekomen om aan het Spaansche gouvernement ophelderingen te brengen over de gebeurtenissen, die het Spaansche gezantschap genoopt hebben Mexico te verlaten. Volgens een schrijven uit Madrid, van den 7den dezer, werd het aldaar niet onmogelijk geacht, dat het gouvernement door die ophelderingen genoopt zou worden om van de voorgenomen expeditie tegen Mexico af te zien, vooral dewijl het, naar verzekerd werd, van Frankrijk en Engeland een afwijzend antwoord ontvangen had op zijn aanzoek om bescherming van Cuba tegen aanvallen, waarmede die kolonie door Noord-Amerikaansche vrijbuiters zou kunnen bedreigd worden, wanneer zij ter versterking der naar Mexico bestemde expeditie van troepen ontbloot wierd.

ZWITSERLAND.

De derde zitting van de conferentie ter eindregeling van de Neufchatelsche kwestie is tegen veler verwachting tot heden nog niet gehouden. Het lijdt geen twijfel, dat deze omstandigheid alleen moet worden toegeschreven aan het oponthoud, dat de Pruissische gezant in de ontvangst zijner instructiën ondervindt. De verwachting, dat deze aangelegenheid naar wensch geschikt zal worden, wordt evenwel door dit oponthoud volstrekt niet aan het wankelen gebragt.

DUITSCHLAND.

Zondag vierde het sieraad der Berlijnsche hoogeschool, de beroemde hoogleeraar *A. Boeckh* zijn 50jarig doctors-jubilé. Den vorigen avond werden de feestelijkheden, welke van wege de hoogeschool ter eere van den jubilaris, gevierd worden, ingeleid door een plegtigen fakkeltogt, waaraan de studenten van al de faculteiten deelnamen. De stoet bestond uit meer dan 500 fakkeldragers, begeleid door 2 muzijkcorpsen.

Bij de komst aan de woning des jubilaris werd hem door eene deputatie der studenten een adres overhandigd, met toepasselijke randteekeningen versierd. Voor de viering van het feest van Zondag waren deputatiën van onderscheide hoogescholen, als Heidelberg, Jena, Halle, enz. overgekomen. Van wege de hoogeschool zou aan den jubilaris een adres overhandigd worden, te gelijk met de statuten van de Boeckhstichting (ten nutte van studenten in de philologie), waarvoor reeds meer dan 2000 thalers zijn ontvangen. De jubilaris is levenslang tot curator van deze stichting benoemd.

— De munt-overeenkomst, die tusschen de verschillende Duitsche staten, met uitzondering van Luxemburg en de Duitsch-Deensche hertogdommen gesloten is, zal weldra in werking komen. Bij de kamer van Hannover is reeds een wetsontwerp ingediend, dat ten doel heeft, om 's lands muntstelsel in overeenstemming te brengen met dat te Weenen aangenomen.

— Te Frankfort is een vreemdeling gearresteerd, die gepoogd had personen voor de Nederlandsche militaire dienst aan te werven.

— De heer *Suzenbeth* te Frankfort, heeft eene groote vereenvoudiging gebragt in de wijze waarop lucifers worden vervaardigd. Hij gebruikt daartoe drie machines. De eerste, van 8 paardenkracht, levert in 24 uren 9 millioen zorgvuldig gesnedene houtjes; de tweede machine, van 1 paardenkracht, vervaardigt in 24 uren 30,000 stuks doosjes uit zeer dun blik, zink of nieuw zilver; de derde, mede van 1 paardenkracht, levert per dag 1 millioen geheel afgewerkte lucifers, dat wil zeggen: zij doopt de door eerstgenoemde machine vervaardigde houtjes in de phosphorus, droogt ze en levert ze afgeteld in de doosjes af.

Deze drie machines vereischen tot hare bediening 6 volwassen arbeiders en 14 kinderen, en leveren even veel als 81 werklieden naar het gewone stelsel. Daarbij komt nog, dat de werklieden niet langer aan de schadelijke uitdampingen van de phosphorus zijn blootgesteld.

DENEMARKEN.

Zaturdag avond is te Koppenhage het tractaat betreffende den Sondtol definitief geteekend. De tol zal met den 1sten April afgeschaft zijn. Men heeft maatregelen genomen dat de schepen, die den Sond doorkomen in den tusschentijd van de teekening en de uitwisseling der ratificatiën van het verdrag, geene tollen meer behoeven te betalen.

De bepalingen van het verdrag komen overeen met hetgeen reeds vroeger daaromtrent is medegedeeld. Elke staat zal met Denemarken, bij afzonderlijke overeenkomst, de bijzonderheden van den afkoop, de wijze van betaling, den intrest, enz. regelen, voor zoover hem betreft.

— Oostenrijk en Pruissen zullen éénen weg bewandelen in de verwikkelingen, die ter zake van de Duitsche hertogdommen met Denemarken zijn ontstaan. Het jongste antwoord van Denemarken wordt onvoldoende geacht en men mag eerstdaags van den kant van Oostenrijk en Pruissen een voorstel bij de Duitsche bondsvergadering te gemoet gezien, waarbij Denemarken genoodzaakt zal worden zijne staatkunde in de Duitsche hertogdommen zeer te wijzigen.

Het *Journal des Débats*, dit geval besprekende, geeft in den vorm van een brief uit Koppenhage de meening te kennen, dat de Deensche regering, zoo de Duitsche bondsvergadering meergenoemde hertogdommen door troepen laat bezetten, eershalve niet zal kunnen terugtreden, maar verpligt zal zijn de tusschenkomst van de andere groote mogendheden in te roepen, daar toch de integriteit van Denemarken door de Weener tractaten van 1815 en later door de Londensche protocollen gewaarborgd is. Dat hierdoor ernstige verwikkelingen geboren zouden worden, behoeft geen betoog.

Ook in de hertogdommen zelve acht men thans den tijd gekomen om meer openlijk tegen hunnen Koning op te treden. De graaf *Kielmansegge* is door de ridderschap van Lauenburg naar Frankfort afgevaardigd met een bezwaarschrift tegen het Holstein-Lauenburgsche ministerie. Ook de Holsteinsche ridderschap wil zich tot den Duitschen bond wenden, om aan deze vergadering de grieven bloot te leggen, die het hertogdom tegen de Deensche regering heeft en tot wier herstel het te Koppenhage te vergeefs aanzoek heeft gedaan.

GROOT-BRITTANJE.

De regering heeft reeds haren buitengewoon gevolmagtigde naar China gekozen, ten einde, zoo mogelijk, de onderhandelingen aldaar op nieuw te beginnen en de zaken weer op een minnelijken voet te brengen. Het is lord *Elgin*, gewezen gouverneur-generaal van Canada, een man, die als zoodanig veel bekwaamheden heeft aan den dag gelegd. Lord *Elgin* heeft die betrekking aanvaard en zal vertrekken zoodra hij de noodige instructiën zal hebben ontvangen.

Ondertusschen duren de discussiën in het parlement over de Chinesche aangelegenheden voort, en hierbij wordt de regering niet zelden gegispt. Lord *Ellenborough* heeft dit onder anderen weer in het Hoogerhuis gedaan en verklaard, dat de regering, indien zij haar tractaat door China wilde geëerbiedigd zien, het van haren kant ook behoorde te eerbiedigen, iets waaraan hij twijfelde, vooral wat den door Engelschen gedreven smokkelhandel met opium betreft, weshalve het Huis deze aangelegenheid behoorde te onderzoeken. Zijne motie in dien zin is aangenomen.

De regering heeft, bij monde van lord *Panmure*, dien spreker beantwoord en onder anderen verklaard, dat zij met het zenden van een gevolmagtigde naar China geenszins ten doel heeft onbillijke concessiën af te persen, maar een nieuw tractaat tot stand te brengen, daar het oude nimmer goed nagekomen is. Wanneer het hof van Peking zich daartoe echter niet bereid mogt toonen, dan zal niets onbeproefd worden gelaten, om het beoogde doel te bereiken, en daarom was het noodig, dat Engelands gevolmagtigde door eene expeditie vergezeld werd.

— Naarmate de opgewondenheid, welke in Engeland heerscht, een weinig bedaart, schijnt men meer met de wezenlijke stemming der bevolking bekend te worden, en wordt eene nieuwe nederlaag voor het tegenwoordige kabinet, bij de aanstaande verkiezingen, waarschijnlijker. De vrienden van lord *Palmerston* hebben dezen geen dienst bewezen, door met al te veel ophef te gewagen van de sympathie, welke den edelen lord alom werd betoond; daartegen zijn de veelvuldige tegenstanders opgekomen, en nu blijkt, dat het adres van adhaesie, van wege de City aan lord *Palmerston* gezonden, eigenlijk niet

meer is dan een bewijs, hoe weinig ondersteuning de eerste minister van dat invloedrijke ligchaam heeft te wachten. Van de 232 leden, waaruit die corporatie bestaat, hebben slechts 35 het adres van adhaesie geteekend. Niets is dan ook natuurlijker, dan dat de lord, toen hij dezen uitslag zag, bedankte voor de hem door sommigen aangeboden candidatuur in de City, waar hem misschien een zeer groote nederlaag te wachten stond.

Reeds is gemeld, dat lord *John Russell* zich als candidaat voor de City blijft stellen. Het programma, bij die gelegenheid door den edelen lord openbaar gemaakt, draagt den stempel van waardigheid en talent. De steller gaat het tijdperk na, gedurende 't welk hij zitting voor de hoofdstad had en herinnert de kiezers, hoe hij gedurende al dien tijd zijne onafhankelijkheid heeft bewaard en, op slechts enkele uitzonderingen na, steeds in den geest zijner kiezers heeft gehandeld.

Volgens den ministeriëlen *Observer* zou de ontbinding van het Parlement den 25sten Maart plaats hebben. De laatste zitting zou den 23sten worden gehouden. De nieuwe verkiezingen zullen binnen 14 dagen beginnen.

— In het Lagerhuis is een voorstel van lord *Palmerston*, om een adres tot de Koningin te rigten, waarin verzocht wordt aan den aftredenden voorzitter van het Huis een jaarlijksch pensioen van 4000 £ toe te kennen, met eenparige stemmen en onder levendige bijvalsbetuigingen aangenomen.

— De onvermoeide ijver der Engelschen doet hen gedurig nieuwe middelen aanwenden, om de Evangelieprediking ingang te doen vinden. Zoo heeft onlangs het genootschap: *tot bevordering van de prediking in de open lucht*, zendelingen naar die plaatsen gezonden, waar wedrennen werden gehouden. Te Rending hebben 12 evangelisten gedurende de wedrennen elken namiddag op het openbare marktplein gepredikt. Te Windsor zijn op een soortgelijk volksfeest 90 bijbels verkocht. Ook te Barnes hebben de bekwame en menschkundige predikers, na aanvankelijk tegenstand te hebben ondervonden, het volk dermate geboeid, dat velen grootere belangstelling toonden in de prediking dan in de wedrennen.

— De stand der zaken in China heeft bij sommigen de vrees verwekt, dat de thee uit dat rijk schaarsch en dat de prijzen daarvan zeer hoog zullen worden. Tot geruststelling *voor het tegenwoordige* dient, hoe het bekend is, dat ruim 18,400,000 ponden thee uit China naar Engeland onder weg zijn, terwijl de aanwezige voorraden van dat artikel zoo ruim zijn als welligt ooit te voren.

FRANKRIJK.

Ook de senaat heeft, even als het wetgevend ligchaam, in weerwil van den tegenstand die zich bij velen openbaarde, het ontwerp tot eene jaarlijksche dotatie aan den hertog *van Malakoff*, van eene som van 100,000 fr., aangenomen.

— De *Moniteur* deelt het verhandelde mede in de zitting van den staatsraad, Vrijdag op de Tuillerieën gehouden. De grondslagen van de nieuwe belasting op de actiën van industriële ondernemingen en op obligatiën zijn aangenomen. Het zegel- en circulatieregt op de papieren van waarde is van 5 tot 15 centimes van het reële kapitaal gebragt, om de drie jaren te bepalen uit den gemiddelden koers der waarden; het zal even als vroeger jaarlijks betaald worden. Een nader reglement zal de toepassing van dit regt op vreemde obligatiën, die in Frankrijk verhandeld worden, mededeelen.

— Men wil weten, dat de Fransche regering, na het besluit van het Engelsche lagerhuis ten aanzien van China, merkelijk is veranderd in de houding, welke Frankrijk omtrent dat rijk zal aannemen, en de Fransche scheepsmagt aanschrijving ontvangt om zich te onthouden van al hetgeen een openlijke breuk tusschen Frankrijk en China zou kunnen ten gevolge hebben. De Fransche marine zou zich enkel en alleen daartoe moeten bepalen, om in het belang van den landhandel en der menschelijkheid, de Europesche kooplieden, die in de Chinesche havens resideren, alsmede de Katholijke zendelingen tegen gebeurlijke mishandeling en verdrukking door de Chinesche overheden te beschermen, en zoo veel mogelijk op het defensive te blijven. Men houdt dit voor eene staatkundige rigting, welke het hof der Tuillerieën met inachtneming der wezenlijke belangen van zijn eigen land volgen kan. Zoo zeer er toch Engeland aan gelegen ligt, eene doelmatige herziening der handelstraktaten met China te bewerken, zoo onbeduidend zijn de handelsbelangen, welke Frankrijk in het Hemelsche rijk kan hebben waar te nemen. Het verkeer tusschen Frankrijk en China is sedert vijftig jaren stationair geweest. De gansche uitvoer van waren uit Frankrijk naar China bedraagt jaarlijks naauwelijks een millioen francs. Maar daarentegen heeft Frankrijk daar zeer gewigtige godsdienstige belangen voor te staan, daar de Katholijke zendelingen in China bijzonder ijverig zijn.

— In de vorige week had in den omtrek van het paleis der Tuillerieën een groote volksoploop plaats, veroorzaakt door eene deputatie van meer dan driehonderd marktvrouwen (*dames de la halle*), die den Keizer verlangden te spreken. Daar Z. M. juist hooge staatsbeambten bij zich had, verleende de opperkamerheer de marktvrouwen receptie en gaf haar de verzekering, dat hij den Keizer haar verzoek zou overbrengen, strekkende om veranderingen te brengen in de inwendige inrigting der nieuwe marktplaatsen, welke inrigting wordt afgekeurd door degenen welke die plaatsen moeten innemen. De vrouwen waren ten hoogsten er over gebelgd, dat zij niet persoonlijk bij den Keizer waren toegelaten en gaven in eene kroeg, waar zij zich vereenigden luide haar ongenoegen te kennen.

De Keizer heeft intusschen de *dames de la halle* de noodige attentie bewezen, hij heeft zich den volgende dag in persoon naar de nieuwe marktplaatsen begeven om daar inlichtingen in te winnen over de bij hem ingediende klagten.

— De weersgesteldheid is gunstig voor de te veld staande gewassen; ook houdt de daling der prijzen op alle markten aan. De aanvoeren te Marseille zijn steeds aanzienlijk, en de stemming is voor eene algemeene prijsverlaging.

BELGIE.

De heer *Malecot*, ingenieur voor de bruggen, wegen en spoorwegen te Brussel, heeft aan den Belgischen minister voor de openbare werken, namens de compagnie *de Bruyne*, *Bredius* en anderen, aangeboden de ontwerpen voor den aanleg van den spoorweg van Luik over Bilsen naar 's Hertogenbosch, met zijtakken naar Dordrecht en naar Eindhoven. De door dien ingenieur ingediende ontwerpen betreffen den weg van Bilsen tot Achel en alzoo tot de Nederlandsche grenzen.

De heer *de Renesse* heeft in de kamer der volksafgevaardigden aangedrongen op een spoedig verslag, ten einde deze aangelegenheid nog in de tegenwoordige zitting te kunnen afdoen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 16 Maart.

Bij kon. besluit van den 13den dezer zijn benoemd tot ridders der orde van den Ned. Leeuw mr. *A. O. E.* graaf *van Limburg Stirum*, burgemeester der gemeente Leiden; mr. *A. Schadee*, wethouder der gemeente Rotterdam, en HD. kamerheer mr. *H. F.* baron *van Zuylen van Nijevelt*.

— Bij kon. besluit van den 13den is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Heerlen c. a. de heer *J. W. de Gérard*, thans ontvanger te Swalmen, en tot inspecteur der registratie en domeinen van de derde klasse de heer *J. L. Becking*, thans ontvanger te Almelo.

— Bij kon. besluit van den 10den is benoemd tot mede-directeur van de Ned. bank de heer *Johannes Luden*.

— De commissiën van rapporteurs voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal over de ontwerpen van wet wegens het lager onderwijs en de regterlijke organisatie, houden zich met ijver met het opmaken van de voorloopige verslagen bezig.

Men verwacht eerstdaags de mededeeling van de nadere inlichtingen, die de minister van koloniën aan de Tweede Kamer der Staten Generaal heeft toegezegd, over het gewigtig onderwerp van het reglement op de drukwerken in Nederl. Indië.

— Men schrijft uit 's Hage aan de *Amst. Ct.*:

» Dat aan den terugkeer van prins *Hendrik* te Luxemburg ditmaal een meer dan gewoon belang wordt gehecht, is in de gegeven omstandigheden niet te verwonderen. Uit Luxemburg werd dan ook blijkbaar niet zonder bijoogmerken onlangs gemeld, dat de prins-stadhouder spoedig zou terugkomen. Van een anderen kant werd dit berigt, als geheel ongegrond, tegengesproken, en beweerd dat er niets van bekende was. Uit dit laatste berigt zou men dus kunnen opmaken dat die terugkomst nog ver te zoeken is. Het zou wel door de uitkomst blijken dat van beide zijden de berigtgevers te stellig gesproken hebben, en men het er voor kan houden, dat, ofschoon het waar is dat er nog geen dag bepaald is, bedoeld vertrek zich toch zoo heel lang niet zal laten wachten. Ben ik echter wel onderrigt, dan wordt nog eerst verwacht de komst van den heer *Simons* uit Luxemburg in deze residentie, ten einde met den nuntius te onderhandelen over het sluiten van een concordaat. Daarop zal dan wel de reis van den prins-stadhouder naar Luxemburg spoedig volgen."

— De *Kerkelijke Courant* meldt, dat de nadere bijeenkomst ter vestiging eener Ned. Protestantsche Unie zal gehouden worden te Utrecht, op Donderdag den 16den April.

— Thans ziet het licht de statistiek van het gevangeniswezen over 1855, opgemaakt en met eene belangrijke inleiding voorzien door den heer *Alstorphius Grevelink*, inspecteur van 's rijks gevangenissen en hoofd-inspecteur van 's rijks politie.

De algemeene slotsom is in de volgende cijfers vervat:

Gevangenissen.	Bij afwisseling opgenomen.	Aanw. op ult. Dec.
Strafgevangenissen	3479	2605
Huizen van verzekering....	8654	1563
» » arrest.........	7313	654
» » bewaring	20205	309
Totaal......	39651	5131

Ofschoon hier dan ook deselfde opmerkingen als vroeger gelden, dat namelijk onderscheidene gevangenen bij herhaling voorkomen die in verschillende huizen zijn opgenomen, en dat de doortrekkende gevangenen begrepen zijn in het cijfer der huizen van bewaring, is het echter eene treurige waarheid, dat het getal gevangenen weder is toegenomen.

Deze al dadelijk ongunstige voorstelling wordt eenigzins verzacht, wanneer men ziet, dat deze toeneming in de eigenlijk gezegde gevangenissen minder is, dan zij was in het voorgaande jaar; maar dat die toeneming grootendeels weder bij de huizen van bewaring plaats had.

Naar de geslachten bedroeg de bevolking 31861 mannen en 7790 vrouwen, dus op de 100 mannen 24,4 vrouwen.

De bevolking des rijks, met ult. December 1855, gaf eene verhouding van 102,2 vrouwen op de 100 mannen.

AMSTERDAM, 16 Maart.

Men verneemt, dat Z. M. de Koning na Paasschen onze hoofdstad met een bezoek zal vereeren. Eerst na dat bezoek, en dus tegen het einde der maand April, zou Z. M. zich naar het Loo begeven.

— Naar men verzekert, zal weldra het nieuw gebouwde verbeterhuis voor jeugdige personen te Alkmaar in werking komen, en aldus in eene onregelmatigheid van de toepassing der strafwetgeving en onregtvaardigheid ten behoeve der betrokkene personen worden voorzien. — In dit gesticht zullen alléén worden opgenomen jeugdige personen, die volgens art. 66 van den Code Pénal zijn vrijgesproken, en van welke het toch wenschelijk is, dat zij in een dergelijk verbeteringsgesticht worden geplaatst. Men zal dan ook hier van de gewone regels van afzondering, in de gevangenissen gebezigd, afwijken. De opgenomen personen zullen naar de kerk gaan, wandelen, enz., zoo als zulks in weeshuizen gebruikelijk is.

EINDHOVEN, 15 Maart.

Is de omloop der Belgische centen sedert eenigen tijd verminderd, thans circuleert hier weinig andere munt dan Belgische vijffrancsstukken, zoodat het eene zeldzaamheid is Hollandsche munt te zien. Dat dit veel ongelegenheid veroorzaakt, laat zich ligt begrijpen. Wenschelijk ware het dus, dat op eene geschikte wijze de omloop van die vreemde munt konde worden tegengegaan.

— Men schrijft uit Capelle (Langstraat) van den 12den Maart: » Het heugt bijna niemand ooit zulk eene levendigheid in den paardenhandel waargenomen te hebben als thans wordt ontwaard. Dagelijks ziet men hier Fransche en Saksische paardenkoopers, die tegen elken prijs aan de huizen der landlieden belangrijke opkoopen doen. Men berekent, dat in de laatste drie weken hier niet minder dan 150 stuks, meest allen uitmuntende fokpaarden, tegen eene waarde van circa *f* 48,000 zijn aangekocht."

HARLINGEN, 14 Maart.

Er bestaat hier een gebruik, dat de houthandelaars ieder voorjaar eene vlag uitloven aan den kapitein, die de eerste lading hout uit Noorwegen aanbrengt. Kapt. *Plukker*, voerende het kofschip *Hendrik*, is reeds gisteren hier met eene zoodanige lading binnengekomen, en hem is alzoo die zoogenoemde Noordvaardersvlag ten deel gevallen in dezen wedstrijd. Hij had 40 vadem ketting en den bak daarbij verloren.

GRONINGEN, 17 Maart.

Zondag avond heeft het corps hoornblazers van het 7de regement infanterie alhier, eene serenade gebragt aan den hooggeachten kommandant van dat regement, den kolonel J. J. DE MOULIN, dezer dagen benoemd tot generaal-majoor en lid van het hoog militair geregtshof te Utrecht.

— Gisteren avond is in het huis van verzekering gebragt de persoon H. DE J., wonende te Hoogezand, beschuldigd van in den nacht van Vrijdag op Zaturdag geld te hebben ontvreemd aan twee bij hem in dezelfde kamer logerende personen ten huize van den kastelein REMKES, aan het Damsterdiep.

— Door de leden der Hervormde gemeente te *Kijl-Windeweer* is de aanzienlijke som van *f* 1500 bijeengebragt, als vrijwillige bijdrage voor de oprigting van een armen-werkhuis aldaar.

— Naar wij vernemen is men thans met de zaak der gasverlichting te *Winschoten* zoo verre gevorderd, dat reeds in den aanstaanden herfst die verlichting zal kunnen plaats vinden. De ondernemers moeten althans op zich genomen hebben alsdan het gas aan de gemeente voor de straatverlichting te leveren. Blijkens de voor eenigen tijd rondgezondene circulaire zal de kubieke Ned. el gas worden geleverd tegen 21½ cent.

— Als eene bijzonderheid kan worden medegedeeld, dat bij den landbouwer M. P. BOIJS, te *Adorp*, dezer dagen eene koe drie levende vaarskalveren heeft geworpen, die allen in volkomen welstand zijn.

— De minister van justitie heeft, bij besluit van den 11den dezer bepaald, dat de mindere beambten van rijks- en gemeentelijke politie, die zich in het bijzonder onderscheiden door ijver en pligtsbetrachting, voortaan zullen kunnen beloond worden: 1) door eervolle vermelding in het *Algemeen Politieblad;* 2) in enkele gevallen door toekenning eener gratificatie, al of niet gepaard met de bedoelde eervolle vermelding.

— De *Staats.-Ct.* deelt thans mede, dat de landbouwtentoonstelling, welke dit jaar te Parijs had moeten plaats hebben, *onbepaald* is uitgesteld en dat zij althans zeker niet in 1858 zal worden gehouden.

— Vele malen is reeds gewezen op de hooge noodzakelijkheid, om jongelingen voor de marine op te leiden, waarvoor thans, uit gemis aan inlandsche matrozen, zoo vele vreemdelingen worden gebezigd. Zoowel de oorlogs- als koopvaardijvloot komt matrozen te kort, en aan beide zijden wordt al het mogelijke in het werk gesteld, om geschikte jongelingen aan te werven, terwijl men in de binnensteden verscheidene krachtvolle jongelingen ziet verarmen en vruchteloos om brood zoeken. Wij mogen daarom niet onopgemerkt laten een schrijven in de *Amst. Ct.*, volgens 't welk hier te lande de vrees bestaat, dat het getal zeelieden van lieverlede zal verminderen, wanneer, zooals thans dikwerf gebeurt, schepen naar zee gaan, zonder kweekelingen of lieverjongens aan boord te nemen, om deze tot zeelieden te vormen.

» Inderdaad, zegt dat blad, ware het te wenschen, dat, even als nu in de Vereenigde Staten geschiedt, ook hier eene bepaling kon worden in het leven geroepen, waarbij in het belang van het algemeen aan ieder handelsvaartuig de verpligting werd opgelegd, een zeker getal onbevaren jongens, geëvenredigd aan zijne grootte, als leerlingen aan boord te hebben, ten einde op deze wijze schepelingen wierden aangekweekt en vele knapen, die thans hunnen ouders tot last zijn, tot een zoo hoogst nuttigen en eervollen werkkring konden worden opgeleid."

— De tijd nadert weder dat, even als in de meeste jaren geschiedde, eene aanzienlijke hoeveelheid turf, welke voor den handel ongeschikt is, op de plaats der verveening zal vernietigd worden, alleen om daarvoor afschrijving op de veenrekening te bekomen en alzoo ontheven te worden van de verpligting om den accijns daarvan, voor welke de verveener in rekening is gedebiteerd, aan het rijk te moeten verantwoorden.

Die maatregel wordt algemeen en teregt afgekeurd; niet alleen toch, dat thans zoo vele duizenden tonnen turf doelloos in rook en damp opgaan, van welke zoo menig arm huisgezin nog genot zoude kunnen hebben, maar de verveener moet zich het gevaar getroosten, dat bij schielijke verandering van wind ook de goede turf verbrandt, of wel aanzienlijke uitgaven doen om den turf in kleine stukjes te doen slaan en over het veld te verspreiden, waardoor die turf ongeschikt wordt om daarop nieuw gegravenen turf te kunnen plaatsen.

Allezins wenschelijk ware het, dien turf aan diaconiën en Godshuizen te mogen wegschenken.

't Is waar, hij heeft weinige maar toch altoos eenige waarde, doch moet verdelgd worden, om het vermoeden weg te nemen, dat, zoo die turf tegen genot van afschrijving op rekening aan behoeftigen weggeschonken wordt, de verveener eene ruime baan zoude bekomen tot het plegen van kwade praktijken. (*Mepp. Ct.*)

Dr. E. K. Kane.

Met de laatste post uit West-Indië is de tijding ontvangen, dat de onverschrokken Noordpool-reiziger dr. KANE, den 16den Februarij te Havana is overleden.

Eene korte levensbeschrijving van dezen wereldberoemden man moge hier eene plaats vinden:

ELISHA KENT KANE was in 1822 in Philadelphia geboren. Hij legde zich aan de universiteit van Virginia op de geneeskunde toe en vergezelde in 1843 als geneesheer het eerste gezantschap der Vereenigde Staten naar China, waarmede hij zijne loopbaan als reiziger opende, op welke hij, in weerwil van zijn kort leven, een hoogen en duurzamen roem verworven heeft. Op zijn eersten togt had hij gelegenheid de Philippijnsche eilanden te doorvorschen, 't geen gedeeltelijk geschiedde in gezelschap van den jongen baron LOE uit Pruissen, die voor de inspanning bezweek en op Java stierf, terwijl de sterkere natuur van KANE hem de moeijelijkheden, aan de omzwervingen door de Philippijnen verbonden, deed te boven komen. Zijn verblijf onder de Negritos en Arturos is rijk aan romantische bijzonderheden. KANE was de eerste die in den krater van den vulkaan van Tael nedersteeg om eene topografische schets van het inwendige daarvan te ontwerpen; hij werd, om zijn doel te bereiken, 100 voet van eene vooruitstekende klip aan een touw nedergelaten en daalde dan nog 700 voet dieper tot aan den bodem des kraters. Bewusteloos werd hij door zijne geleiders weder naar boven getrokken.

KANE bezocht daarop Indië, vertoefde langen tijd bij de Monolithen van Arungabad, ging daarop naar Ceylon en van daar naar Afrika om de bronnen van den Nijl op te sporen. Op deze togten kwam hij met professor LEPSIUS in aanraking.

Naar de Vereenigde Staten teruggekeerd, zette zijn verlangen om de werking van den slavenhandel te leeren kennen, hem aan tot eene reis naar de westkusten van Afrika. Op een fregat der Vereenigde Staten bezocht hij alle factorijen van Kaap Mount tot aan de rivier Bonny. Een uitstapje naar Abomay mislukte, daar KANE door de koorts werd aangetast, eene ziekte welke hem dikwijls op zijne reizen trof.

KANE had ter naauwernood zijn geboortegrond weder betreden, toen de Mexicaansche oorlog hem tot nieuwe avonturen en gevaren riep. Hij werd in den slag bij Nopaluca gevaarlijk gewond, na in dezen oorlog, door het vervoeren van depêches, eene gevaarlijke en moeijelijke rol te hebben gespeeld. Na zijn' terugkeer uit Mexico werd KANE toegevoegd aan de expeditie die onder professor BACHE de kusten in de golf van Mexico opnam, en pas was deze volbragt, toen de vrijgevigheid van mr. GRINNEL de regering der Vereenigde Staten deed besluiten tot eene Noordpool-expeditie ter opsporing van JOHN FRANKLIN. KANE bood terstond zijne diensten aan en nam als geneesheer aan de onderneming deel. Zijne nasporingen en ontmoetingen zijn in een in 1852 verschenen werk opgeteekend. Maar nog vóór dat dit werk voltooid was, had hij reeds de voorbereidende maatregelen voor een' tweeden togt naar de Noordpool genomen, deels uit eigene middelen, deels door de ondersteuning van mr. GRINNEL en PEABODY. De geschiedenis van deze aan gebeurtenissen zoo rijke vaart is nog voor eenigen tijd door ons medegedeeld, weshalve wij daarop nu niet behoeven terug te komen. KANE keerde gezond uit de ijsstreken terug, waar hij twee winters heeft doorgebragt, zoo koud als zeker zelden door eenig mensch is beleefd.

De geestesinspanning die hem de arbeid voor zijne reisbeschrijving veroorzaakte en zijne reis naar Engeland, die, wel verre van hem te ontspannen, juist eene tegenovergestelde uitwerking had, moeten veel meer dan de reis naar de Noordpool als de oorzaken van zijnen vroegtijdigen dood worden aangemerkt.

KERKNIEUWS.

Ds. J. H. GULDENARM, pred. bij de Herv. gemeente te Engwierum, die voor het beroep naar Losdorp had bedankt, is andermaal naar deze gemeente beroepen; — ds. H. E. GRAVEMEIJER te Midwolda heeft voor het beroep naar Garijp en Suameer bedankt; — ds. J. SANTÉE NIEWEG te Feerwert voor dat naar Bergschenhoek.

— De minister voor de Herv. eeredienbsten heeft ter kennis van de provinciale collegiën van toezigt gebragt, dat op de begrooting voor gezegd departement een bijdrage van *f* 15.000 is toegestaan tot verbetering van lage predikants-tractementen, met het doel om zoo mogelijk in alle gemeenten, waar het predikants-tractement geen *f* 800 bedraagt, het tractement tot die hoogte te helpen opvoeren. Van de gemeenten zelve, waar het tractement niet die som bedraagt, zal de helft van de vermeerdering tot *f* 800 moeten worden betaald. Het is te hopen, dat de gunstige gelegenheid, welke zich alzoo thans aanbiedt om, zonder te groot bezwaar voor de gemeenten zelve, het lot van hare predikanten voor het tegenwoordige en voor de toekomst te verbeteren, niet ongebruikt worde voorbijgegaan.

INGEZONDEN STUKKEN.

Naar aanleiding van een stukje over *het Anthonij-Gasthuis*, voorkomende in de *Groninger Courant* van den 11den Maart j.l. waarvoor wij den steller wegens zijne goede bedoeling dank betuigen, vermeenen wij te moeten herinnneren, dat in de *Geschiedkundige schets van dit huis*, *opgemaakt door de voogden*, en in Januarij 1851 bij circulaire rondgezonden aan de leden der Ned. Hervormde gemeente dezer stad, o. a. op bladz. 29 en 30 voorkomt: dat *als het te kort, dat er gedurende de eerste negen of tien jaren zoude bestaan, en gezamenlijk dertien à veertien duizend gulden zou bedragen, indien men in het genot bleef der rente van het aanwezig kapitaal, gedekt werd, het gasthuis zich langzamerhand weder zou kunnen verheffen uit zijn gezonken staat, en tot beteren welstand komen. dan ooit te voren. — Dat dan deze grijze stichting, die bijna vierdehalf eeuw in onze stad bestond, nog eeuwen, even als vroeger, hare weldaden zou kunnen schenken aan talrijke ouden van dagen, die daar hunne toevlugt zullen zoeken.*

Die schets eindigde met de bede, *dat God de maatregelen mogt zegenen, die genomen werden tot instandhouding van dit Godshuis.*

Die bede is aanvankelijk verhoord, en de uitkomst onzer berekeningen heeft aan de verwachting beantwoord.

Er zijn nu echter nog slechts zes jaren verloopen, en onze gewone inkomsten zijn dan ook nu nog niet voldoende voor onze uitgaven. De jaarlijksche bijdragen kunnen nog niet gemist worden.

Vriendelijk verzoeken wij, dat men ons die nog niet onthoude.

Wij stellen ons voor, om, zoodra wij met onze gewone inkomsten de uitgaven kunnen dekken, dat waarschijnlijk spoedig het geval zal zijn, daarvan mededeeling te doen, en den juisten staat onzer financiën en vooruitzigten open te leggen.

De Voogden van het Anthonij-Gasthuis te Groningen.

(Plaatsgebrek belette de spoediger plaatsing van dit stukje.)

Konijnenteelt eene liefhebberij of aardigheid?

Mijnheer de Redacteur!

In het no. uwer courant van den 13den dezer hebt gij, bij het overnemen van eenige ter loops uitgesprokene woorden van den heer WESTERHOFF, waarbij de » konijnenfokkerij," wordt beschouwd te zijn » meer eene oeconomische aardigheid, die in den geest, in de mode van onzen tijd valt," nog eene opmerking er bij gevoegd, alsof de » liefhebberij der konijnenteelt, ook al bij gebrek aan gunstige resultaten, langzamerhand uitsterft."

Veroorloof mij de opmerking, dat, ja de konijnenfokkerijen, op *groote schaal* gedreven, spoedig en met verlies zijn te niet gegaan, juist zooals dezerzijds van den aanvang af is gezegd en betoogd ten behoeve van ieder, die naar ons luisteren *wilde*, — maar dat wel verre, dat de konijnenfokkerij, zoo als wij die in deze streken hebben willen invoeren en werkelijk hebben ingevoerd, » langzamerhand zou uitsterven" enz., het resultaat in dezen ook de hoogste verwachting *verre heeft overtroffen*, zoo als door feiten en cijfers zal worden aangetoond in de e.k. algemeene vergadering der vereeniging tegen het pauperisme. Het zij genoeg, thans te zeggen, dat sinds verleden jaar, toen hier meer dan *tienduizend* konijnenvellen waren aangebragt, als de bewijzen van het slagten en eten van even zoo vele konijnen, de productie in onze provincie en de naastbij gelegene streken van Friesland, en de aanvoer der vellen naar deze stad, meer dan *verdriedubbeld* is.

GRON., 16 Maart 1857. C.

Waterschap Hunsingo.

Bij voortduring bestaat eene toenemende spanning en ontevredenheid wegens de door de prov. staten zamengevoegde oude zijlvesten, thans bekend onder den naam van het nieuwe waterschap *Hunsingo*.

Ten bewijze daarvan kan strekken, dat er in Augustus van het jaar 1856 een getal van meer dan *driehonderd* van de grootste landbezitters en schotpligtige ingelanden zich bij adres wegens hunne

vermeende grieven en bezwaren tot Z. M. den Koning hebben gewend, en dat thans het getal rekwestranten bijna algemeen is en meer dan verdubbeld.

Onderscheidene adressen uit de verschillende oude zijlvesten zoowel van het Winsumer- en Schaphalster-, alsook van de Schouwer- en Houwer-zijlvesten, zijn reeds met hunne vermeende grieven en bezwaren tot Z. M. den Koning opgezonden. Men heeft het aanzienlijk getal van tusschen de zes- en zevenhonderd namen gelezen, waaronder meestal van de aanzienlijkste en grootste landbezitters voorkomen, en allen betalende schotpligtige ingelanden zijn. Zoo telt men b. v. op een adres van Bedum en eenige omliggende plaatsen 146, van Middelstum en Kantens 118, van Warffum 69, van Stedum 69, van Eenrum 82, van Wehe 73, van Ulrum 68 namen, enz. — Van de nog in omloop zijnde adressen kan vooralsnog met geene zekerheid het getal onderteekenaars worden opgegeven. Naar men verzekert, moet dat ook nog groot en aanzienlijk zijn.

Ofschoon deze adressen juist niet alle woordelijk van denzelfden inhoud zijn, komen zij toch allen in hoofdzaak met elkander overeen, n.l. met het verzoek: »dat het Z. M. moge behagen het daarheen te willen leiden, dat de oude waterschappen weer op den ouden voet, en binnen de oude grenzen onder een eigen bestuur worden hersteld; en te willen gelasten dat in alle gevallen de uitvoering der voorgestelde kostbare werken worden geschorst tot ter tijd, dat zij door eenige deskundigen zullen zijn onderzocht en beoordeeld, en de betalende ingelanden daarover zullen zijn gehoord." No. 1.

Van tijd tot tijd worden de ingezetenen van regeringswege herinnerd aan de bepalingen der wet van den 1sten Maart 1815 (*Staatsblad* no. 21), houdende voorschriften ter viering der dagen aan de openbare Christelijke godsdienst gewijd. De considerans dier wet luidt als volgt:

»Alzoo wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid, »om op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daarop »steeds den hoogsten prijs stelden, de pligtmatige viering van den »dag des Heeren, en andere dagen aan de openbare Christelijke »godsdienst toegewijd, door eenparige, en voor de geheele uitgestrektheid der vereenigde Nederlanden, algemeen werkende »maatregelen te verzekeren."

Terwijl bij art. 1 is bepaald:

»Dat op Zondagen, en op zoodanige godsdienstige feestdagen, »als door de kerkgenootschappen, van de Christelijke godsdienst »dezer landen, algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen »geene beroepsbezigheden mogen verrigt worden, welke de godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen, geene »openbare arbeid zal plaats hebben, dan ingeval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schriftelijke »toestemming zal geven."

Hoe men ook over deze wet, uit een staatsregtelijk oogpunt beschouwd, moge oordeelen, zoo de regering met den Christelijken, godsdienstigen geest daarin doorstralende, voortdurend prijkt, en de ingezetenen gedurig aan de naleving dier wet herinnert, dan mag men minstens van de regering toch ook verwachten, »dat zij »op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen den hoogsten »prijs stelt, op eene pligtmatige viering van den dag des Heeren," en dat zij daarvan door hare ambtenaren het voorbeeld geeft.

Intusschen is er op Zondag den 15den Maart l.l., — dus volgens de wet op eenen *dag des Heeren*, — in de gemeente Bierum, door 's rijksambtenaren te Uitwierde gestationeerd, een tooneel aangerigt, dat wij kwalijk met den godsdienstigen geest der aangehaalde wet kunnen overeen brengen. Op dien dag namelijk, hebben die ambtenaren een te Holwierde in beslag genomen oxshoofd jenever, met al de indrukwekkendheid aan eene dergelijke optogt eigen, van daar met den wagen naar het kantoor van den rijks-ontvanger te Bierum gevoerd.

Maar, — zullen onze lezers vragen, — was dat vat jenever dan ter sluik ingevoerd, was er werkelijk mede gefraudeerd? — dan zou misschien het verwekte schandaal minder bevreemding wekken, daar menig ingezeten de ondervinding heeft, dat er ambtenaren zijn, bij wie geene billijkheid, redelijkheid of menschelijkheid, en dus misschien ook geene godsdienstige of zedelijke belangen der ingezetenen eenigzins in aanmerking genomen worden, wanneer het de vermeende belangen van 's rijks schatkist geldt.

Doch neen, lezers! in werkelijkheid was er in het allerminst niet gefraudeerd; — want sinds wanneer heugt het ons ook, dat er eene, op werkelijke fraude gegronde aanhaling door 's rijks-ambtenaren is gedaan? — Van dat vat jenever was in *waarheid* de verschuldigde belasting tot de laatste halve cent toe voldaan; in dat opzigt was al het verwekte schandaal op den dag des Heeren volstrekt niet noodig. Als naar gewoonte was eene ongelukkig verzuimde formaliteit de grond der aanhaling; — het biljet was namelijk bij den uitvoer uit Groningen niet afgeteekend.

Wij beklagen den bekeurde, een achtingswaardig ingezeten van Holwierde, tevens vader van een talrijk huisgezin, en wij rekommanderen hem aan de hoogere financiële ambtenaren, bij wie billijkheid en menschelijkheid gewoonlijk meer gelden dan bij de lagere ambtenaren, om hem zoo mogelijk uit zijne, naar de strikte toepassing der wet, misschien vrij moeijelijke actie te redden.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

TURIJN, 17 Maart.

De kamer van volksafgevaardigden heeft aan het ministerie een buitengewoon crediet toegestaan van 5 millioen ten behoeve der versterkingen van Alexandria. De groote meerderheid van 106 tegen 14 stemmen verklaarde zich voor het voorstel, 't welk als een bewijs wordt aangemerkt van de vijandige gezindheid tegen Oostenrijk, waarmede alle partijen zijn vervuld.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 17 *Maart.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¾.
Dito Dito	» 3	»	76¼.
Dito Dito	» 4	»	95⅞.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	76¾.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39 13/16.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86⅞.
Dito Nation. Metall	» 5	»	78 7/16.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24¾.
Dito Binnenl	» 3	»	38.
PORTUGAL	» 3	»	45½.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104⅛.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	102⅛.
Dito bij *Hope*	» 4	»	84 13/16.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	95⅛.
Dito 6de serie	» 5	»	96⅜.

Wissel onveranderd.

LONDEN, 17 *Maart.* Consols 93⅜.

PARIJS, 17 *Maart.* Fransche 3 pCt. 71.35.

WEENEN, 17 *Maart.* Metalliek 5 pCt. *f* 83¾. Nat. Leening *f* 85⅝. Wissel op Londen *f* 10.07. Zilver *f* 4.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 14 Maart, *van der Plas* Nederland en Oranje, Bat.; *Tekelenburg* Sara Alida Maria, Banjoew.; *Welger* Christina Alida, *Bertrand* Thetis, *de Jonge* Arnoldina Catharina en *Groenewoud* Susanna, Sur.; *Visser* Drie Gebroeders, Londen.

HELVOET 14 Maart, *Rijken* Buitenzorg, Tjilatjap; *Kwakkelstein* de Jonge Wouter, Lissabon; *Meijer* Courier, Nantes.

BROUWERSHAVEN 13 Maart, *Ruiter* Nederland, Batavia; *Keus* Bengalen, Tjilatjap; — 14 *Niedfeld* Willem I, Banjoew.

ZIERIKZEE 13 Maart, *Ballot* Catharina Maria, Banjoew.; *Kraan* Sia Elisabeth, Alicata.

VLISSINGEN 13 Maart, *Bruynseels* Pantalon, Buenos-Ayros; *Kooima* Twee Gebroeders, Livorno.

SYDNEY 15 Dec., *Jaskie* Stad Utrecht, Manilla.

ST. HELENA 12 Jan., *Hazewinkel* Zeeland, v. Bat. n. Amst.

TRIEST 9 Maart, *Gnodde* Jonge Walrave, Amst.

MEGLINE 27 Febr., *de Boer* Arjen Brouwer, Ragusa.

LIVORNO 1 Maart, *Kuipers* Neelina Jeltina, Napels.

GENUA 9 Maart, *Loorbach* Catharina Freerkina, Amst.

LONDEN 11 Maart, *Kars* Roelfina, Amst.

Bij DUNGENESS 9 Maart, *Rijnberg* Nachiena Lammechiena, v. Porto n. Hamburg; *Molenaar* Maria, v. Amst. n. La Rochelle.

COWES 13 Maart, *de Vos* Beurs van Rotterdam, Callao.

Bij WIGHT 11 Maart, *Gortmans* Catharina Maria, v. Rott. n. Bat.

NEWPORT 10 Maart, *Sissingh* Minister van Bosse, Santander.

HARWICH 12 Maart, *Pot* de Hoop, v. Santander n. Hartlepool.

BREMERHAVEN 11 Maart, *Puister* Vr. Maria, Hartensfeld; — 12 *Broekema* Afiena, Dantzig.

HAMBURG 14 Maart, *Brongers* Sophia, Harburg.

ELSENEUR 12 Maart, *Koning* Marchina Rozetta, v. Sunderland n. Koppenhage.

RENDSBURG 12 Maart, *Visker* Johannes Hermanus, v. Libau n. Zwolle; *Pik* Maria Aurelia, v. Stockholm n. Londen.

HOLTENAU 11 Maart, *Gort* Frouwina Steenhuizen, v. Dantzig n. Delfshaven, met schade; *de Jonge* Margaretha Meijering, v. Dantzig n. Delfshaven; — 12 *de Jonge* Diewerdina, v. Dantzig n. Newburg.

Vertrokken.

AMSTERDAM 14 Maart, *Nieveen* Jacoba Catharina, Bergen.

TEXEL 13 Maart, *Meijer* Margaretha, *Koning* Johanna Marchiena, *Gruppelaar* Niessina, *Olthof* Catharina en *Olthof* Jantina, Newcastle; *Kamminga* Drie Gebroeders Sikkens, Hull.

ANTWERPEN 13 Maart, *de Boer* Zwaantina, Bayonne; *Stuit* Geerdina, Bordeaux.

MESSINA 4 Maart, *Bakker* Geertruida Femina, n. Messina en Hamburg.

LISSABON 4 Maart, *Brandt* Gerardina, Vlaardingen.

BORDEAUX 10 Maart, *Rosema* Engelina Jantina, Hamburg.

CARDIFF 10 Maart, *Addens* Petronella en *Hoetjer* Anna, Marseille; *v. d. Wall* Johan Wilbrand, Malaga.

LIVERPOOL 11 Maart, *Wirtjes* Glasina Aidina, Livorno.

NEWPORT 11 Maart, *Zomerdijk* Grijpskerk, Valencia.

GLOUCESTER 12 Maart, *de Jonge* Frouwina Elisabeth, Koppenh.

HARTLEPOOL 12 Maart, *Crevecoeur* Koophandel, Moulmein; *van Eijk* Adriana Francisca, Rott.

HAMBURG 14 Maart, *van Sluis* Annegiena, Antwerpen.

CUXHAVEN 11 Maart, *Mink* Sicilië, Buenos Ayres.

TRAVEMÜNDE 12 Maart, *Datema* Margrietha Hendrika, Brugge; — 14 *Lever* Wubbina Venema, Bremen.

In lading.

LIVORNO 7 Maart, *Hazewinkel* Juffer Grietje, Amst.

Zeilklaar.

LONDEN 11 Maart, *Scheppers* Fennechiena, Bordeaux; *v. d. Wijck* Annechiena, Wisbeach en San Sebastian, *van der Werp* Vrouw Alida, Memel; — 12 *Wegman* Electra, Sydney; *v. d. Werp* Christina Wobbegina, Koppenhage.

GRONINGEN, 17 Maart. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerschip Leo Sinnige, groot p. m. 160 ton, kapit. *H. Karsten*, v. Veendam, gebouwd op de werf van *K.* en *J. Wilkens*, aldaar.

TERMUNTERZIJL, 13 Maart. Binnengekomen 11 Maart, *Witting* Thorbecke, Emden; — 12 *Ebkes* Maria, Leer.

Zeilklaar 15 Maart, *Zoutman* de Jonge Wigcher, Noorwegen.

DELFZIJL, 12 Maart. Binnengekomen 11 Maart, *Forma* Vr. Trijntje en *Gurseky* Vr. Helena, Leer; *Modder* Margaretha, Emden.

HARLINGEN, 16 Maart. Binnengekomen den 10den, *Bakker* Catharina, v. Ameland; — 13 *Plukker* Hendrik, v. Oudsoen.

Vertrokken den 10den, *v. d. Wal* Helena en *Klein* de Jonge Rieka, Newc.; *Lovius* de Waakzaamheid en 11 *Kwant* Jantina, Lond.; — 13 *Helmers* Stad Steenwijk en *de Cock* Hillegiena, Memel; *v. d. Gaast* Baudina, Newc.; *Burghart* de Noordster, Noorw.; *Boswijk* Hendrieka en *Jonkhoff* de Hoop, op avont.; — 16 *Heida* Froukje, Oostmah.

AMSTERDAM, 13 Maart. Aangaande het schip Minna Muller, kapit. *Muller*, van hier naar Montevideo, in de Vlaamsche banken op de Paerdemarkt gestrand, wordt van Knocke van den 10 dezer gemeld, dat het den vorigen avond aldaar op strand was geraakt en zeer gevaarlijk zat; het volk was daarbij omgekomen, zijnde de boot, waarin zich nog eenige koffers van het volk bevonden, geheel ontredderd aangespoeld, benevens twee lijken aan eene raa vastgeklemd. De lading wordt zwaar beschadigd gelost.

Gepraaid den 29 Dec., op 12° 11' Z.Br., 10° 30' L., *Doornbos Borchers* Schoon Verbond, v. Banjoew. n. Amst. — Den 28 Jan., bij de Linie, *Poel* Maria Catharina, v. Liverpool n. Bat. — Den 30 Jan., op 4° 5' N.Br., 21° 32' W.L., *Ouman* Anna Digna, v. Amst. n. Bat. — Den 21 Febr., op 35° N.Br., 42° W.L., *Rotgans* Koerier, v. Callao n. Havre. — Den 8 Maart, op de hoogte van Bevesier, *Buykes* Santa Rosa, v. Amst. n. Curaçao.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 15 Maart, *Postma* Oost-India Paket, Banjoew.

HELVOET 15 Maart, *v. d. Gouw* Johanna Maria, Palermo; *Koster* Dankbaarheid, Malaga.

BROUWERSHAVEN 15 Maart, *Kool* Vooruit, Bat.

VLISSINGEN 14 Maart, *Bracht* Juffer Esse Mensinga, Livorno.

KOPPENHAGEN 12 Maart, *Koning* March. Resina, Sunderl.

Bij GOUDSTAART 12 Maart, *Meermans* Amerika, v. Tjilatjap n. Rotterdam.

Bij MARGATE 13 Maart, *Lindeboom* Margar., v. Antw. n. Bilbao.

GENUA 10 Maart, *Koekkoek* Christ. Jantina, Newc.

LISSABON 4 Maart, *Hooghoudt* Hillechina, Triest.

TAFELBAAI 31 Dec., *Popken* Johanna en Louiza, Rott.; — 2 Jan., *Sissingh* Johanna Maria, v. Macao n. Havana.

Vertrokken.

AMSTERDAM 16 Maart, *de Groot* Fosca Helena, Newyork; *Sap* Gesina Reina, Bergen; *Oosterhuis* Vr. Janna, Bremen; *Jansen* Anth. Francina, *Vos* Cornelia en *Bekkering* Ulrica, op avontuur.

TAFELBAAI 31 Dec., *v. Hees* Jan v. Schaffelaar, v. Bat. n. Amst.; 2 Jan., *v. d. Ven* Straat Baly, v. Bat. n. Amst.; *Bok* Malijer, v. Bat. n. Rott.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 13 Maart, *Ontjes* Johanne Emilie, Cadix; *Katoen* Trekvogel, Bordeaux; *v. Weerden Poelman* Doethea Christ., Kampen.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 17 Maart. Naar Amsterd. of Zaan *f* 5¼, naar Rotterd. tot *f* 6¼ en naar Antwerpen tot *f* 7½ per last Gerst; naar Londen of de Oostkust tot 16 sh. per 10 qrs. Haver.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 16 *Maart* 1857.

4 Nederl. ℔ 36 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Maart.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔ *f*	3,15
Oude 70 ℔ *f*		N.W. 1856 52 ℔ *f*	4,55	- - 42 - -	3,35
N.Oml.1856 66 -	7,15	- 54 - -	5,05	- - 44 - -	
- - 68 - -	8,15	- 56 - -	5,55		
- - 70 - -	9,15	Zomer 54 - -	4,90	BOONEN.	
- Old. 66 - -	6,65	- 56 - -	5,30	Paardeb. *f* 4,50 tot *f* 5,90	
- - 68 - -	7,65	Knobbe 60 - -	6,00	Gr. Erwt. *f*	
- - 70 - -	8,65	- 62 - -	6,40	Graauwe dito *f*	
ROGGE.		HAVER.			
N. Inl. 60 ℔ *f*	5,00	N. Dikke 36 ℔ *f*		ZADEN, ENZ.	
- - 62 - -	5,60	- - 38 - -		Old. Koolz. *f* 12 tot *f* 15	
- - 64 - -	6,25	- 40 - -	3,05	Oml. dito *f* 12 tot *f* 15	
- - 66 - -		- 42 - -	3,25	Zomerzaad *f*	
Oude 66 - -		- 44 - -	3,45	G. Mosterdz. *f*	
BOEKWEIT.		- 46 - -	3,65	Lijnzaad *f*	
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f*	6,10	- 48 - -	3,85	Dederzaad *f*	
- - 62 - -	6,60	- 50 - -	4,05	Gr. Gort *f* 7,50, *f* 8,50,75	
- - 64 - -	7,10	N.W.Voer 36 - -	2,75	Parel dito *f* 11,50 a *f* 13	
- Zw.- 60 - -	6,05	- - 38 - -	2,95	Raapolie per vat *f* 49,50	
- - 62 - -	6,55	- - 40 - -	3,15		
- - 64 - -	6,50	N. Zw. - 36 - -	2,75		
Veen 64 - -		- - 38 - -	2,95		

Tarwe meer aan en niet dan iets lager te plaatsen. — Rogge wel zoo aangenaam. — Boekweit niet driftiger. — Gerst tot vorige prijzen slepend afgaande. — Dikke Haver 10 ct. en Voer dito 5 ct. lager afgegeven. — Zwarte als voren. — Boonen veel aan en niet dan iets lager te plaatsen. — In zaden weinig omgegaan. — Gort als voren.

AMSTERDAM, 14 *Maart.* Hennep. In dit artikel was de handel gedurende deze week onbelangrijk en alleen bij gerijf werd tot vorige prijzen gedaan.

AMSTERDAM, 16 *Maart.* Tarwe tot ca. vorige prijzen bij kleinigheden aan cons.: 128, 129 ℔ o. b. Pools. *f* 410, *f* 415; 127 ℔ n. wb. dito *f* 405; 126, 127 ℔ j. b. dito *f* 360, *f* 366; 131 ℔ n. Rijn *f* 362; 126 ℔ o. dito *f* 360; 128 ℔ n. Gelders. *f* 325, *f* 335; 154, 156 ℔ n. Bovenl. *f* 330, *f* 350; 113 ℔ n. Vries. *f* 235 aan de Zaan. — Rogge onveranderd: 124 ℔ Pruiss. *f* 248; 121 ℔ n. Mecklenb. *f* 216; 118, 120 ℔ n. Munst. *f* 205, *f* 218; 141 ℔ n. Inl. *f* 200; 121 ℔ ger. j. Pommer *f* 208; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 217, *f* 220; 120 ℔ Arch. *f* 227 bij partij; 120 ℔ Amerik. *f* 246. — Gerst iets hooger: 97, 98 ℔ Friesche Winter *f* 174, *f* 176. — Boekweit prijshoudende: 119 ℔ Amersf. *f* 258.

Koolzaad dadelijk en op het voorjaar onveranderd, op het najaar ½ p. vl. lager; Holst. 75, 76 p. vl.; op 9 vat in Maart 91½ p. vl.; April 90½ p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 78 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 101, 103 ℔ Koningsb. *f* 300; 112 ℔ Odessa *f* 425. — Van Kanariezaad werden laat beurs 200 mud tot *f* 14⅜, aan de Zaan te ontvangen, afgedaan. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering van het najaar niet williger: op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52; Mei *f* 50,50 a *f* 50,75 a *f* 50,50; Sept. *f* 46,50; Oct. *f* 46,25; Nov. en Dec. *f* 46,25 a *f* 46. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering vast: op 6/w. *f* 44; vlieg. *f* 42,75 a *f* 43; April *f* 42,75 a *f* 43; Mei *f* 43—*f* 43 a *f* 43,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50. — Raapkoeken *f* 83 a *f* 86. — Lijnkoeken *f* 10½ a *f* 15.

ROTTERDAM, 14 *Maart.* 127, 128 ℔ Windau Gerst *f* 230, *f* 232. — Boekweit op 140 ℔ Holsteinsche *f* 240; j. dito *f* 235.

ROTTERDAM, 16 *Maart.* Tarwe Zeeuws. vrij goed toegevoerd, 10 à 20 ct. lager langzaam opgeruimd. Roode nagenoeg als voren met kleinen handel. — Rogge als voren moeijelijk te verkoopen. — Boekweit volkomen prijsh. — Gerst met goeden toevoer, flaauw vorige prijzen. — Haver, Paarde- en Duiveboonen 10 ct. hooger. Bruine- en Witte boonen stil als voren. — Erwten ruim ter markt 25 ct. lager afgegeven. — Koolzaad prijsh.

SCHIEDAM, 14 *Maart.* Moutwijn *f* 20,25; Jenever *f* 25,75; Amst. Proef *f* 27,00.

LONDEN, 13 *Maart.* Er waren heden zeer weinig koopers ter graanmarkt en de handel bleef dien tengevolge even traag als in de laatste tijden; de prijzen van inl. en vreemde Tarwe waren nagenoeg als gepasseerden Maandag. Puike Gerst gevraagd, maar de hooge vorderingen belemmeren den omzet. Erwten en Boonen onveranderd. Haver zeer gedrukt.

Van den 16*den*. Granen bij matigen aanvoer zonder handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Maart.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 23; 2de soort *f* 20.

LEEUWARDEN, 13 *Maart.* De prijs der boter was heden *f* 56.

AMSTERDAM, 16 *Maart.* De prijs der Boter was heden als volgt Friesche *f* 58 a *f* 60; Kuinder *f* 56 a *f* 58; Kamper *f* 57 a *f* 59; Deventer *f* 48 a *f* 52; Zwolsche *f* 54 a *f* 57.

LONDEN, 14 *Maart.* De aanvoer van Boter gedurende de afgeloopen week bestond uit: van Harlingen 5259 v., Havre 283, Ostende 1693, Antwerpen 292, Amst. 79, Rotterdam 2819, Hamburg 449, Guernsey 20, Aarhuus 9, Schiedam 94. De noteringen zijn: beste Friesche 134 sh., surplus 120 a 122 sh., 2de kwal. 90 a 94 sh., beste Hollands. 92 a 94 sh., Kamper en Zwolsche 118 a 130 sh., Bosscher 100 a 108 sh., Groninger 94 a 100 sh., Emden en Leer 94 a 98 sh., Holst. en Kiel 128 a 136, Fransche 86 a 88 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Maart.* De aanvoer van schapen en varkens was heden vrij aanzienlijk; in schapen werd een tamelijken handel gedreven, van *f* 12 tot *f* 18; dragtige varkens van *f* 40 tot *f* 54; gusten van *f* 17 tot *f* 35, doch met weinig handel.

LEEUWARDEN, 13 *Maart.* De markt bestond heden uit 360 beesten zoo vette als melke, waarin de handel vlug was; eenige vette kalveren, de prijzen moeijelijk te bepalen; 40 schapen, benevens 50 varkens, welke tegen hooge prijzen werden afgezet.

LONDEN, 13 *Maart.* Ter veemarkt was heden een goede aanvoer en de beesten waren van goede gesteldheid. De kooplust was intusschen niet van belang, doch de prijzen van Maandag hebben zich gesouteneerd.

LONDEN, 16 *Maart.* De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 3366 runderen, 69 kalveren en 16920 schapen. Runderen en schapen flaauw, kalveren iets hooger.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 16 *Maart.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63¾; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95⅞. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24¾; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37 11/16; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. 42¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45 1/16. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96 7/16. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76 13/16; Dito Dito 2½ pCt. 39⅞; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78⅛. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 22¼.

ADVERTENTIEN.

*** De **KOMMISSIE** voor de **Paardenfokkerij** in de Provincie *Groningen* maakt bekend, dat op de GEWONE **VOORJAARSKEURING** heden door haar is **afgekeurd** eene **bruine 3jarige Hengst** van J. E. LANTINGA, te ***Aderp***;

dat voorts de volgende **PREMIËN** zijn toegewezen:

***f* 200**, aan de Weduwe **JOH. BULTHUIS**, te *Mensingaweer*, voor eenen Kastanjebruinen 3jarigen Hengst;

***f* 150**, aan **J. A. DE BOER**, te *Heveskes* (Gem. *Delfzijl*), voor eenen bruinen 3jarigen Hengst;

***f* 100**, aan Jhr. **TH. VAN SWINDEREN**, te *Uithuizermeeden*, voor eenen zwarten 3jarigen Hengst.

GRONINGEN, 17 Maart 1857.

Namens de Kommissie voornoemd:
H. C. VAN HALL,
Sekretaris.

Natuurkundig Genootschap.

Op HEDEN, WOENSDAG den 18den Maart, te *zes* uur. Sprekers: *Dr.* A. W. ALINGS en *Dr.* J. BAART DE LA FAILLE.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

FEESTVIERING

TER GELEGENHEID VAN HET

DERTIGJARIG BESTAAN

DER

Studenten-Concerten.

CONCERT. WOENSDAG den 25sten Maart 1857, 's avonds te 6½ uur.

BAL. DONDERDAG den 26sten Maart 1857, 's avonds te 7 uur.

In de **GROOTE CONCERTZAAL** der **Societeit *DE HARMONIE*.**

*** **Op aanstaanden Donderdag den 19den Maart 1857**, des avonds te 8 uur, zal door den PROFESSOR

H. P. MULLENS,

EENE

VOORSTELLING

gegeven worden ten Huize van den Heer **WOLDERING** in de Poelestraat. De voorstelling zal bestaan uit:

Tours d'Adresse

uit de vrije hand, en zal bewijs geven van zijne **vlugheid**, terwijl hij hoopt met een TALRIJK BEZOEK vereerd te worden. **De entrée is vrij.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd te *Grouw*, den 12den Maart 1857:

JM. ZUIDEMA
en
T. DE VRIES.

Algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van eene wélgeschapen DOCHTER E. VAN HOUTEN, geliefde Echtgenoot van

T. T. BORGESIUS.

ZUIDBROEK, 13 Maart 1857.

*** Bevallen van een' ZOON C. TICHELAAR, geliefde Echtgenoot van

W. J. WAALKENS.

NIEUWOLDA, 15 Maart 1857.

*** Bevallen van een' ZOON M. SWANENBURG, Echtgenoot van

J. SCHILTHUIS, UGz.

GRONINGEN, 16 Maart 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER ANNA MARIA SCHELTEMA, hartelijk geliefde Echtgenoot van

J. HUIZINGA.

GRONINGEN, 17 Maart 1857.

Vrienden en Bekenden buiten de stad gelieven deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** De WelEdelGeborene Vrouwe, Mevrouw W. C. A. PICKARDT, Weduwe van den WelEdelGestr. Heer A. H. VAN IDDEKINGE, overleed in den avond van den 11den Maart te *Nuis*, in den ouderdom van ruim 76 jaren.

Op uitdrukkelijk verlangen van de Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

Algemeene en eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons lief aanvallig jongste Zoontje JACOBUS MARIUS, in den jeugdigen leeftijd van 2½ jaar.

LEEUWARDEN, 13 Maart 1857.

JACs. ZEPER.
M. F. P. ZEPER,
WALLER.

*** Na eene kortstondige ziekte overleed heden ons jongste KINDJE, in den ouderdom van nagenoeg vier maanden.

LEIDEN, 13 Maart 1857.

G. G. VAN BUTTINGHA WICHERS.
G. C. VAN BUTTINGHA WICHERS
WERNINK.

*** GRONINGEN, 14 Maart 1857. Heden ontving ik het berigt, dat mijn Echtgenoot G. A. GELDELOOS den 15den April 1856 te *Konstantinopel* is overleden.

BUKKIENA MULDER,
Wedw. G. A. GELDELOOS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed te *Zuidbroek*, na eene ziekte van eenige dagen, mijne geliefde Schoonmoeder GEESKE EPPES EDZES, Wedw. L. H. KLOOSTERBOER, in den ouderdom van ruim 80 jaren.

MUNTENDAM, 15 Maart 1857.

A. H. EDZES,
Wedw. E. L. KLOOSTERBOER.

*** Heden morgen omstreeks zeven uur overleed, aan de gevolgen eener langdurige ziekte, mijn geliefde oudste Zoon DAVID HARMS VAN IKEMA, in den ouderdom van twee-en-dertig jaren en bijna acht maanden. Geduldig was zijn lijden, zacht en kalm zijn uiteinde.

Zwaar valt mij als Moeder deze slag, daar ik aan hem, om zijn braaf en opregt gedrag en wandel, zoo veel verlies.

PIETERBUREN, 15 Maart 1857.

M. D. HUNINGA,
Wedw. K. VAN IKEMA.

*** Voor de BEWIJZEN van DEELNEMING, bij gelegenheid van het afsterven onzer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, betuigen wij bij dezen aan allen onzen HARTELIJKEN DANK.

GRONINGEN, 17 Maart 1857.

W. L. F. MOLTZER.
C. F. MOLTZER,
BLOM VAN ASSENDELFT.

*** De Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA** heeft voorhanden volgende **Engelsche goederen**, die bij in hunne soort zeer goed gekocht te zijn:

IJzeren COPIEERPERSEN,

van *f* 19 en *f* 20; **dunne COPIËERBOEKEN** met 500 Bladen en Alphabet van *f* 2,75, beide voor kwarto Postformaat; **COPIEERINKT**, heele Kruiken *f* 1,90, kleine Kruikjes 30 Cts.

STALEN PENNEN,

waaronder de nieuwe **BALANCE SPRING PENS** uit de gunstig bekende Fabrijk van PERRIJ, die de goede eigenschappen der Ganzen- en Stalen Pennen beide in zich schijnen te vereenigen; —
en is voorts ruim gesorteerd in **FRANSCHE** en **DUITSCHE**

Postpapieren en Enveloppes.

Heden te bezien,

ten Huize van **H. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat te *Groningen*:

de **twee belangrijke en aanzienlijke**

VERZAMELINGEN BOEKEN,

bevattende in verschillende TALEN, vele **gezochte Werken** over **onderscheidene WETENSCHAPPEN**, vooral over GODGELEERDHEID, REGTSGELEERDHEID, GESCHIEDENIS, OUDE- en NIEUWE LETTERKUNDE, ONDERWIJSKUNDE en WIJSBEGEERTE, GENEESKUNDE, SCHOONE KUNSTEN en WETENSCHAPPEN, ENZ., zijnde ten deele nagelaten door den Heer Ds. ***H. A. KREMER***, *V. D. M.* te *HEMELUM*, en welke aldaar publiek zullen verkocht worden op **DONDERDAG** den 19den Maart 1857 en verwolg, telkens des avonds te 6½ uur, volgens CATALOGUS à 15 Cts te bekomen.

*** Bij **P. HUISINGH**, Boekh. te *Winschoten*, is uitgegeven:

H. H. GRAVEMEIJER, **GODDELIJK GELEIDE.** Tekst Exodus 33: 15. **Intreê-preek** gehouden te *Midwolda* (*'t Oldambt*), den 22sten Februarij 1857. Prijs 20 Cents.

Ook zijn bij hem nog weinige Exempl. voorhanden van: ***H. H. GRAVEMEIJER***, **vier Predikatiën** over **JEZUS' GELIJKENIS van het Onkruid des Akkers.** Prijs 40 Cents.

*** De Boekh. **H. C. A. CAMPAGNE**, te *Tiel*, heeft op *heden* uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN,

bevattende voorschriften van bijna alle Acten en Overeenkomsten in Burgerlijke en Handelszaken, met ophelderende Aanmerkingen, opgaven van verschuldigde Zegel- en Registratieregten, enz. Eene **PRACTISCHE HANDLEIDING**, om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche Stukken zonder behulp van deskundigen, zelf te kunnen opmaken, door **W. DE GELDER**, *Oud-Inspecteur der Registratie.* Prijs *f* 1.

De Burger of Koopman, die zich dit Boek aanschaft, zal in vele gevallen het advies of de hulp van Zaakwaarnemer, Notaris, Advokaat, of Procureur kunnen ontberen, daar er bijna geen stuk in de Burgerlijke of Handelswereld voorkomt, waarvoor men in dit werk niet de Modellen of Formulieren aantreft. Het is letterlijk **voor iedereen onmisbaar**, en de Gulden, dien men voor den aankoop besteedt, zal aan den bezitter menigen Gulden besparen.

KENNISGEVING.

Veemarkt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Haarlem* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de gewone **WEKELIJKSCHE VEEMARKT** alhier op **Maandag den 6den April e.k.** wederom zal worden GEOPEND, en vervolgens **ELKEN MAANDAG** zal plaats hebben, **uitgezonderd** in de weken van *Paschen* en *Pinksteren* en wanneer een der *Kersdagen* op *Maandag* invalt, wanneer de Markt op **DINGSDAG** zal worden gehouden.

Dat voorts eene **VOOR-** en eene **NAJAARSVEEMARKT** zal worden gehouden, de eerste des **Maandags vóór de Velsermarkt** en de tweede den **laatsten Maandag in October.**

Alsmede dat, vermits de **VOORJAARS-VEEMARKT**, in verband met vorenstaande regeling, **dit jaar** in de Passchweek invalt, die Markt op **Dingsdag den 14den April** aanstaande zal gehouden worden.

En worden de belanghebbenden uitgenoodigd, deze Markt als ten nutte te maken, daar de ligging dezer Gemeente en de nabijheid van de Gemeente *Haarlemmermeer* allezins doet verwachten, dat bij goeden aanvoer van Vee ruime gelegenheid tot het drijven van Handel aanwezig zijn zal.

HAARLEM, 12 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
DE BRUYN KOPS, *Voorzitter.*
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, *Secretaris.*

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 10 B. kostelijk GROENLAND, gelegen aan den Boermandeweg, buiten de Steentilpoort, toebehoorende aan B. P. MULDER; — ongeveer 4½ B. best GROENLAND, gelegen aan het 2de Wegje aldaar, toebehoorende aan J. KRAMER; — ongeveer 8 B. LAND, gelegen aan den Groenendijk, buiten het Kleine poortje, toebehoorende aan de Erven GEZINA BUIRMA; — ongeveer 4 B. LAND, gelegen aan het Zaagmulders wegje buiten de Steentilpoort, — en ongeveer 3½ B. LAND, gelegen aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan den Heer H. VAN DER LAAN; — en voorts nog, ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*: ongeveer 3 B. LAND, aan de Steda-gracht, — en ongeveer 4 B. LAND, aan het Zaagmulders wegje, buiten de Steentilpoort, toebehoorende aan den H.W.Geb. Heer Mr. J. C. F. Baron D'AULNIS DE BOUROUILL; — alles in Perceelen, om te Hooijen en te Weiden te samen en Top en Naweide afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, publiek, voor één Saizoen, worden verhuurd:

Op Vrijdag den 20sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein REINTJES, te *Vierverlaten*, onder *Hoogkerk*, ongeveer 22 B. LAND, gelegen in de Koningsgeest onder *Hoogkerk*, toebehoorende aan den Heer Mr. H. H. A. SLUIS; en

Op Zaturdag den 21sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein DIJKSTRA, te *Hoogkerk*, de LANDERIJEN toebehoorende aan BARBARA LEUTSCHER en gelegen te *Hoogkerk*; alles in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 31sten Maart 1857, des namiddags te 3 uur, ten verzoeke van de Erven van Wijlen Jhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE, en in de Stadsgracht, tusschen de Boteringe- en Ebbingepoorten te *Groningen*, publiek worden verkocht: **acht Stuks extra beste zware OSSEN**, eene partij HOOI, MEST en STADGEREEDSCHAPPEN.

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven VOLHAND, buiten het Kleine-poortje, aldaar, publiek verhuren, in Perceelen, om te Weiden: pl. m. 27 Bunders LAND, gelegen aan den Trekweg buiten het Kleine-poortje, onder *Haren*, toebehoorende aan de Wedw. van den Heer R. TAMMINK, te *Zuidlaren*.

Verkoophuis in de Oosterstraat.

MAANDAG den 23sten Maart 1857, des morgens te 10 uur, zal in bovengenoemd Verkoophuis publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke Collectie **PORSELEIN** en **AARDEWERK**, waaronder SERVIEZEN, BEELDEN, PAARDEN, HONDEN, **en hetgeen meer te bezien** zal zijn ZATURDAG bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

BOELDAG,

op ZATURDAG den 21sten Maart 1857, te 2 uur, aan de Boerenplaats *ZEELAND*, aan den Boersterweg te *Ten Boer*, van:

15 stuks HORENVEE, 2 PAARDEN (waaronder eene Voolde Merrie), 6 SCHAPEN, eene groote partij HOOI en STROO, enz.

J. H. GLAS.

*** Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van T. P. UILDERSMA, op ZATURDAG den 21sten Maart 1857, des voormiddags te tien uur, ten Huize van P. T. KREMER, te *Zeerijp*, publiek, op aannemelijke Voorwaarden verkoopen:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING en twee, grootendeels vernieuwde SCHUREN, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 39 B., 43 R., 90 E. LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 260—00.

II. Eene BEHUIZING, met de VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 7 B., 45 R., 90 E. LAND, huur doende *f* 87—00; alles staande en zeer gelegen te *Zeerijp*, nabij den Grindweg van *Zeerijp* naar *'t Zandt*.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

LANDVERHURING.

Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van Mevrouw de Wedw. wijlen den Heer P. MEES, op MAANDAG den 23sten Maart 1857, des namiddags te drie uur, ten Huize van J. H. KOOPMAN, te *Garmerwolde*, publiek, **voor één jaar**, bij Perceelen, verhuren:

30 Bunders uitmuntend **OUD GROENLAND**, gelegen te *Garmerwolde*, om te Hooijen en Weiden.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zal, ten verzoeke van den Heer E. L. STEENHUIZEN, wonende te *Veendam*, als onherroepelijk gemagtigd Hypothecair-Crediteur van JACOB JANS PIK, Scheepstimmerman, wonende te *Veendam*, publiek veilen en verkoopen:

Eene **BEHUIZING en SCHUUR**, geteekend no. 808, **SCHEEPSTIMMERWERF** en daarbij gelegene **twee TUINEN**, alles staande en gelegen aan het Westerdiep te *Veendam*, Landsijde, kadastraal bekend Sectie C nommers 160, 161, 162 en 163, hebbende eene gezamenlijke inhoudsgrootte van 29 Roeden, 90 Ellen, zijnde pachtgrond en doende 's jaars *f* 11—40 tot vaste pacht.

Deze Verkoop zal plaats hebben op ZATURDAG den 28sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder T. P. TIDDENS, te *Veendam*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 20sten Maart 1857, des namiddags te 1 uur, ten verzoeke en ten Huize van H. K. VENHUIZEN, in het Lageland, onder *de Harkstede*, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

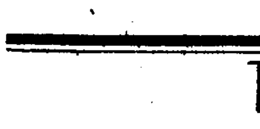

4 PAARDEN, 14 stuks HORENVEE, 12 SCHAPEN, 2 VARKENS, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN en eenige **HUISMEUBELEN**, HOOI en STROO.

Het **KOEKMAKKEN** op die Boeldag wordt **verboden.**

Mr. J. D. TRESLING.

Voor *f* 3000 TE KOOP:

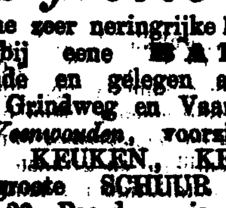

Eene zeer neringrijke **HERBERG**, waarbij eene **BAKKERIJ**, staande en gelegen aan de Straat en den Grindweg en Vaart, te midden in het Dorp *Veenwouden*, voorzien van 2 groote KAMERS, BAKKERIJ, KEUKEN, KELDER, PUT- en REGENWATER, groote SCHUUR en STALLINGS voor 10 Koeijen en 20 Paarden, in het kort aanmerkelijk vertimmerd, bewoond door PIET SIMMELAAR en te bevragen bij S. DE VRIES aldaar.

NB. Het **BILJART** wordt in dit Logement druk bezocht en het Dorp heeft jaarlijks 2 zeer drukke **KERMISSEN.**

Te HUUR, tegen Mei:

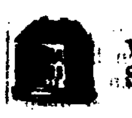

Eene **BEHUIZING**, in de Peperstraat, Westzijde, bewoond door den Heer P. R. ROELFSEMA.

Te bevragen bij

AUW. BRAAK.

ZWOLSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van af **MAANDAG den 16den Maart e.k.**

DAGELIJKSCHE VAART,

van ***Amsterdam*** 's morgens te **elf uur**, van ***Zwolle*** 's morgens te **zeven uur**.

In CORRESPONDENTIE met de **HOLL.** en **RHIJN-SPOORTREIN**, — en per **DILIGENCE** over *Zwartsluis*, met *Meppel*, *Assen*, *Veendam* en *Groningen*.

KROON KLAPHOUT EN PIJPDUIGEN

zijn te bekomen bij J. H. MULLER & ZOON, Houtkoopers in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*.

NIEUW ROOD EN WIT

KLAVERZAAD,

te bekomen bij

Gebrs. DRIES.

SAPPEMEER, 16 Maart 1857.

OESTERS (versche Texelsche)

heden wederom ontvangen. — Aan BESTELLINGEN **buiten 's Huis** kan DAGELIJKS worden voldaan bij

J. P. HUISMANS.

N.B. Het **echte KITZINGER BIER** is heden bij mij te bekomen en beveel mij minzaam aan.

Opruiming

van eene partij **STOFFEN**, alle mansgading, tot verbazend **lage prijzen! onder Fabrijksprijzen!** in LAPPEN of STUKKEN.

Aan de Groote Markt, tegenover de Waag alhier.

Ten Kantore van

I. EN J. OPPENHEIM,

Boek- en Stadsdrukkers aan de Voorderhaven,

zijn nog voor de **Eerste Klasse der 233ste Staatsloterij** *Heele* en *Gedeelten* van LOTEN volgens *Prijscourant* te bekomen.

MAANDAG e.k. eerste trekking.

Een Scheepskapitein te *N. Pekela* leed sedert geruimen tijd aan hevige rheumatische ongesteldheden en verkeerde daardoor in eenen allerrampzaligsten toestand. Men had hem allerhande middelen toegediend en nadat men geen raad meer wist, liet hij kort geleden bij mij eenen **GOLDBERGERSCHEN KETTING** halen, om het toch eens daarmede te proberen, hoewel hij er weinig vertrouwen in stelde. In den eersten nacht dat hij hem aan had gevoelde hij eerst eene sterke werking en begonnen zijne pijnen af te nemen; in weinige dagen was hij geheel hersteld. Hij is heden bij mij geweest, om zijne gelukkige genezing te vertellen, omdat hij begreep, dat dit voor anderen nuttig kon zijn. Zijnen naam wil hij niet gaarne in de Courranten hebben, maar heeft mij verzocht de genezing publiek te maken en aan ieder, die vragen mogt, zijn adres op te geven, terwijl hij zelf al de bijzonderheden gaarne mededeelen wil.

O. PEKELA, 24 Februarij 1857. J. T. FELDBRUGGE.

GOLDBERGERS KETTINGEN

hebben vele menschen hier te lande genezen van rheumatische hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, zware chronische hoofdpijn en daardoor veroorzaakte toevallen en duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, knubbeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, enz.

De vele attesten, die ons toegezonden zijn, kunnen belangstellenden in Goldberger's Brochure vinden, waarin ook gebruiksaanwijzing, doctorale attesten en goedkeuringen, verschillende wetenschappelijke verhandelingen over de werking dezer Kettingen, enz., te lezen zijn. Deze Brochure wordt gratis afgegeven in alle Depôts van het **VERKOOPHUIS.**

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten *f* 1,80, *f* 2,70, *f* 3,60, *f* 5,40.

GOLDBERGER'S OORMAGNETEN *f* 1,80 het paar.

GOLDBERGER'S GALV. ELECTR. RINGEN *f* 1,20 en *f* 1,80 het Stuk.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, — en in de bekende Depôts in de andere Steden.

VAN GEND en LOOS.

ALGEMEENE

POSTWAGEN-ONDERNEMING.

De ADMINISTRATIE heeft de eer te berigten, dat op den **19den Maart eerstkomende de DIENST** van ***AMSTERDAM*** over ***DE LEMMER*** naar ***GRONINGEN*** en ***LEEUWARDEN*** vice versa zal worden **hervat**; het vertrek van de **STOOMBOOT** uit ***Amsterdam*** is bepaald op ongeveer **10 uur 's morgens**, na aankomst van den **SPOORTREIN** van *Rotterdam*, *Utrecht Arnhem*, *enz.*; van ***Groningen*** vertrekken de **DILIGENCES** te **5½ uur 's morgens**, om **'s avonds vóór het vertrek** van den SPOORTREIN naar gemelde plaatsen aan te komen.

De Dienst over ***Harlingen*** blijft DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG **'s avonds te 10 uur van *Groningen*** vertrekken; beide Diensten loopen zonder oponthoud te *Leeuwarden* tot *Groningen*. — KANTOOR **OOSTERSTRAAT.**

Het vertrek der **DILIGENCE**, in correspondentie met de ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ, is DAGELIJKS des **avonds te 10½ uur.** — KANTOOR **HOTEL FRIGGE.**

Mede zal op **DONDERDAG den 19den dezer** de Dienst op ***Zwolle*** te **8½ uur 's morgens** vertrekken van het **HOTEL FRIGGE**, in plaats van het HOTEL DE 7 PROVINCIËN.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.